

LÜHIKOKKUVÕTE

Antud töö teemaks on Tartu linna biolagunevate jäätmete sorteerimine 1. ja 4. jäätmeveopiirkonna näitel. Lõputöö eesmärkideks oli teada saada, millised on Tartu linna munitsipaalmaajades elavate elanike biolagunevate jäätmete olmejäätmetest eraldi sorteerimise harjumused ning analüüsida Tartu linna elanike teadlikkust, miks on vajalik biolagunevate jäätmete eraldi kogumine. Lõputöö uurimisülesanneteks oli uurida kuidas biolagunevate jäätmete sorteerimine Tartu linna munitsipaalmaajades elavate elanike poolt on omaks võetud ning kuhu jõuavad Tartu linna olmejäätmetest eraldi kogutud biolagunevad jäätmed.

Lõputöö tulemusena saadi teada, et Tartu linna 1. ja 4. jäätmeveopiirkonnas ligikaudu pooltel vastanutel ei ole kujunenud harjumus biolagunevaid jäätmeid sorteerida. Seda võis mõjutada kesine teadlikkus biolagunevate jäätmete käitlemise kohta või vajalik tööruum sorteerimisvõimaluste laiendamiseks. Kuna Tartus on kehtestatud nõuded biolagunevate jäätmete sorteerimiseks ja kogumiseks, siis elanikele teeb see sorteerimise raskendatuks ja ebamugavaks. Kui ei ole harjutud veel üht jäätmeliiki sorteerima, siis vastanute arvates on selle planeerimine ja teostamine liialt aeganõudev. Küsimustikule oli vastanud kõige enam esimesest jäätmeveopiirkonnast. Vastajaid oli kõige rohkem kuni 25. aastaseid ning keskharidust omandanud haridustasemega. Vastanud olid teadlikud, et korraldatud olmejäätmeveoga kogutud bioogilised jäätmed jõuavad komposteerimisele, kuid samuti osaliselt arvati, et kogutud biolagunevad jäätmed suunatakse jäätmepeletusjaama või prügilasse ladestamisele. Tartu linna korraldatud olmejäätmeveoga jõuavad biolagunevad jäätmed Aardlapalu kompostimisjaama. Edasi toimub biolagunevate jäätmete käitlemine aunkompostimise põhimõttel, mille tulemusel valmib kompostmaterjal, mida kasutatakse pinnasetäiteks. Kõige enam olid elanikud teadlikud asjaolust, et biolagunevate jäätmete eraldi sorteerimine suurendab nende taaskasutamisevõimalust ning kõige vähem olid teadlikud jäätmematerjali kütteväärtuse tõusust, kui sellest oleks eemaldatud orgaanilised jäätmed. Kõige enam kasutavad elanikud biolagunevate jäätmete sorteerimiseks ämbrit (kaanega / kaaneta) ning järgnevalt biolagunevat kilekotti või tavalist kilekotti. Esimeses ja neljandas jäätmeveopiirkonnas harrastati sorteerimisanumat tühjendada kas kaks kuni kolm korda nädalas või siis üks kord nädalas.

Eesti on kogu jäätmetekkest 2017. aastal suutnud taaskasutada 38% jäätmetest, ning taaskasutuse osakaal on aastatega kasvanud võrreldes ladestavate jäätmete osakaaluga. Ning sihiks on võtta ringlusse 2020. aastaks 50 % tekkivatest olmejäätmetest. Samuti on riik võtnud sihiks biolagunevate jäätmete osakaalu ladestatavatest olmejäätmete kogusest langetada 20%-le, millest oleme veel üsna

kaugel. Nende sihtide saavutamiseks tuleb rakendada kõiki võimalikke lahendusi juba jäätmetekke kohas.

Autor soovib antud valdkonda põhjalikumalt uurida, lisades ka teise ning kolmanda jäätmeveopiirkonna. Veelgi võiks kaasata ka Tartu linna jäätmejaamad, kes võtavad vastu eraldi kogutud biolagunevaid jäätmeid. Jäätmete sorteerimise tõhustamiseks jäätmetekke kohas soovib autor toetada rohkem elanikke ning samuti ka kohalikke omavalitsusi. Tagada eramajade elanikele võimalus kompostimiseks või biolagunevate jäätmete kogumiseks või toetada nende soovi seda teostada. Informatsiooni jagamine võiks toimuda laiaulatuslikumalt ning põhjalikumalt ja selle toetamiseks võiks korraldada inimeste seas kampaaniaid või teaduspäevi.